JOGI AKTUSOK, MELYEK KIHIRDETÉSE NEM KÖTELEZŐ

A TANÁCS HATÁROZATA

(2009. december 16.)

a Lett Köztársaság hatóságai által a 2010. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban mezőgazdasági földterületek vétele céljából nyújtandó állami támogatásról

(2009/991/EU)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésére,

tekintettel a Lett Köztársaság kormánya által 2009. november 17-én előterjesztett kérelemre,

mivel:

(1) A Lett Köztársaság (a továbbiakban: Lettország) 2009. november 17-én kérelmet terjesztett a Tanács elé arra vonatkozóan, hogy az az Európai Közösséget létrehozó szerződés 88. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésével összhangban hozzon határozatot Lettország azon terve tekintetében, amely szerint a lett mezőgazdasági termelők számára mezőgazdasági földterületek vételéhez állami támogatást nyújtana.

(2) A Lett Központi Statisztikai Hivatal által szolgáltatott adatok szerint az összes vidéki gazdaság 97,6 %-ának területe kisebb, mint 15,9 hektár. Következésképpen, a lett gazdaságok nagyobb hányada félig önellátó gazdaság. A lett mezőgazdasági gazdaságok kedvezőtlen területi szerkezete, az a tény, hogy azon közvetlen kifizetések, amelyben Lettország a 2003. évi csatlakozási okmányában előírt, fokozatos bevezetést célzó mechanizmus alkalmazását követően részesül, a tagállamok között a legalacsonyabb, továbbá a bevételekhez képest aránytalanul magas mezőgazdaságimunkaerő-ráfordítás alacsony mezőgazdasági jövedelmeket eredményez, amelyek szintje 2009-ben tovább csökkent.

(3) A Lett Központi Statisztikai Hivatal által rendelkezésre bocsátott adatok értelmében a 2007-es évig 1 930 900 hektárnyi mezőgazdasági földterületet számoltak össze, ugyanakkor a közvetlen kifizetési támogatás céljából bejelentett területek aránya nem haladta meg az 1 551 185 hektárt. Következésképpen 379 715 hektár nem mezőgazdasági termelők tulajdonában és kezelésében áll. Az állami támogatás lehetővé tenné, hogy a mezőgazdasági termelők megvehessék ezt a mezőgazdasági területet.

(4) 2009-ben a világgazdaságot jellemző, a globális válság által okozott, tovább mélyülő recesszió egyrészt a kereslet hiánya, másrészt a zuhanó felvásárlási árak miatt hátrányosan érintette egyaránt a lett gazdaságot és a lett mezőgazdasági üzemeket: 2009 első három negyedévében a búza ára megközelítőleg 37 %-kal, az árpa ára hozzávetőlegesen 44 %-kal, míg a tej ára körülbelül 38 %-kal csökkent a 2008-as szintekhez képest.

(5) A lett mezőgazdasági termelők jövedelmi helyzetét tovább súlyosbította az a tény, hogy 2008-ban a mezőgazdasági inputanyagok árai ugrásszerűen megnövekedtek (az ásványi trágyázó szerek ára 67 %-kal, az állat-egészségügyi szolgáltatások árai 46 %-kal, a villamos energia ára 29 %-kal, a tüzelőanyagok ára pedig 15 %-kal), és 2009-ben sem csökkentek. Így a termelési költségek nem változtak. Számos lett gazdaság esetében valószínűsíthetően a jelenlegi körülmények további rosszabbodásával kell számolni, és ennek következtében egyre több gazdálkodó családot fenyeget majd az elszegényedés veszélye.

(6) A munkanélküliség szintje az európai uniós tagállamok közül Lettországban a legmagasabb, 2009 szeptemberében elérte a 19,7 %-ot, és 2009. január óta 62 %-kal emelkedett. Következésképpen az állami támogatás segítene abban, hogy a munkanélküliek áttérhessenek a gazdálkodásra, azáltal, hogy lehetővé tenné számukra, hogy mezőgazdasági földterületet vegyenek. Az állami támogatás továbbá lehetőséget biztosítana a mezőgazdasági ágazattól eltérő ágazatokban munkavállalóként már nem tevékenykedő, félig önellátó mezőgazdasági termelők számára gazdaságaik területi szerkezetének fejlesztéséhez, így biztosítva azt a jövedelmet, amely biztosítja számukra, hogy meg tudjanak élni a gazdálkodásból. Ezen túlmenően az állami támogatás megkönnyítené az azon munkanélküliek tulajdonában lévő mezőgazdasági földterületek eladását, akiknek az önálló vállalkozói tevékenységre való áttéréshez tőkére van szükségük.

(7) A mezőgazdasági termelők rendelkezésére álló pénzügyi források hiányára, valamint a földvételre nyújtott piaci kölcsönök magas kamatlábaira tekintettel a mezőgazdasági termelők számára nagy nehézséget jelent a beruházási célú, például mezőgazdasági földterületek vételére szolgáló piaci kölcsönök felvétele. 2009 novemberében a mezőgazdasági földterületek vételéhez nyújtott piaci hitelkeretek hitelintézetek által alkalmazott kamatlába meghaladta az évi 15 %-ot.

(8) 2009-ben a mezőgazdasági földterületek piacán is beköszöntött a recesszió időszaka. Az ügyletek száma jelentősen csökkent, és az ingatlan-nyilvántartás szerint a 2007. évi szinthez képest mintegy 4,5-szeresével zuhant a földadásvételek száma.

(9) Az odaítélendő állami támogatás összege legfeljebb 8 millió lett lat (LVL), és lehetővé kellene tennie, hogy a 2010-től 2013-ig terjedő időszakban körülbelül 1 000 mezőgazdasági termelő összesen 70 000 hektárnyi mezőgazdasági földterületet vehessen. Az állami, illetve az önkormányzati tulajdonban lévő földterületek, valamint a természetes személyek tulajdonában álló földterületek vétele egyaránt támogatható.

(10) Az állami támogatás a kölcsönök kamattámogatásának formájában fog működni, és az a bank által alkalmazott éves kamatláb 4 százalékpontjának fog megfelelni. Ugyanakkor azokban az esetekben, amikor ez az éves kamatláb 4 százalék alatt van, a hitelfelvevő által fizetett tényleges kamatot teljes mértékben vissza fogják téríteni.

(11) A Bizottság ebben a szakaszban nem kezdeményezett semmilyen eljárást és nem nyilvánított véleményt a támogatás jellegével és összeegyeztethetőségével kapcsolatban.

(12) Fennállnak tehát olyan kivételes körülmények, amelyek alapján e támogatás – eltérés útján és szigorúan csak a Lettországban jelentkező vidéki szegénység korlátok között tartásához szükséges mértékig – a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekinthető,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A mezőgazdasági földterületek vételéhez nyújtott kölcsönökhöz, a lett hatóságok által a 2010. január 1. és 2013. december 31. közötti időszakban biztosított, legfeljebb 8 millió LVL összegű rendkívüli állami támogatás összeegyeztethető a belső piaccal.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Lett Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2009. december 16-án.

a Tanács részéről

az elnök

E. ERLANDSSON